

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 189/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Β΄ Τακτική Ολομέλεια
Συνεδρίαση της 15^{ης} Δεκεμβρίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Νικόλαος Μουδάτσος, Παναγιώτης Παναγιωτουνάκος, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Αφροδίτη Κουτούκη, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Δημήτριος Μακαρονίδης, Ευαγγελία Σκαλτσά, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ελένη Πασαμιχάλη, Παναγιώτης Παππάς, Θεόδωρος Τσιράς, Σταύρος Σπυρόπουλος, Ευσταθία Τσαούση, Γεώργιος Βαμβακίδης, Διονύσιος Χειμώνας, Βασίλειος Κορκίζογλου, Χαράλαμπος Μπρισκόλας, Νικόλαος Καραγιώργης, Αικατερίνη Γαλάνη, Ιουλία Σφυρή, Ιωάννης Χατζηνέκουρας, Στέργιος Κίκας, Αθανάσιος Θεοχάρης, Δημήτριος Κατωπόδης, Αναστασία Ζαφειριάδου, Ιωάννα Λεμπέση, Ευτυχία Κασομένου, Περικλής Αγγέλου, Αντώνιος Παπαγεωργίου και Μαρία Δεληγιάννη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό 30316/27416/2223/1-10-2018 της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται εάν: α) ισχύει σήμερα η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. Α περ. δ του π.δ. 913/1978 «Κωδικοποίηση διατάξεων Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου», β) σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, ο συμβιβασμός που

αναφέρεται στην διάταξη αυτή μπορεί να γίνει και για ποσό προερχόμενο από μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές, γ) πρέπει να είναι επικαιροποιημένη η απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. και η προηγηθείσα αυτής γνωμοδότηση του Δικαστικού Τμήματος του Ν.Α.Τ. σχετικά με αιτηθέντα από οφειλέτη του Ν.Α.Τ. συμβιβασμό, δ)η προβλεπόμενη προς έκδοση Υπουργική Απόφαση έγκρισης θα εκδοθεί με βάση την υφισταμένη απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ., σε περίπτωση που η απάντηση στο α' ερώτημα είναι αρνητική, ε) αποτελεί ουσιώδες στοιχείο η έλλειψη ρητής απάντησης από το Ν.Α.Τ. περί του αν ο αιτήσας τον σχετικό συμβιβασμό έχει περιουσία ή όχι στο εξωτερικό;

Εισηγητές: Βασιλική Τύρου και Κωνσταντίνος Ζαμπάρας, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Για το παραπάνω ερώτημα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

Από το προαναφερθέν έγγραφο της υπηρεσίας και τα στοιχεία που το συνοδεύουν, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Ο Σ.Π. υπήρξε Πρόεδρος από 28-8-2002 έως 3-9-2004 του Δ.Σ. της συνεταιριστικής ναυτιλιακής εταιρείας με την επωνυμία «Δωδεκανησιακή Ανώνυμη Ναυτιλιακή Εταιρεία» (Δ.Α.Ν.Ε.), η οποία, σύμφωνα με την απόφαση με αριθμό 342/2005 του Εφετείου Δωδεκανήσου (ημερομηνία δημοσίευσης 11.11.2005), τέθηκε σε ειδική εκκαθάριση κατά την παρ. 1 του ν.1892/1990, όπως αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 του ν. 2000/1991.
2. Κατά τη διαδικασία της ειδικής εκκαθάρισης τα Ε/Γ-Ο/Γ πλοία της «Δ.Α.Ν.Ε.» με ονομασίες «ΠΑΤΜΟΣ», «ΔΙΑΓΟΡΑΣ» ΚΑΙ «ΡΟΔΟΣ» εκπλειστηριάσθηκαν σε δημόσιο αναγκαστικό πλειστηριασμό που διενεργήθηκε στις 5-7-2006 στη Ρόδο από τον υπάλληλο του πλειστηριασμού, συμβολαιογράφο Γεώργιο Ροδίτη και υπερθεματίστρια αναδείχθηκε η εταιρεία «BLUE STAR ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», στην οποία μεταβιβάσθηκε η κυριότητα, με την καταχώριση στις 11-7-2006 στο νηολόγιο των σχετικών πράξεων μεταβίβασης.
3. Με την απόφαση με αριθμό 5412.3/3/11-7-2006 του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας εγκρίθηκε απόφαση του ΔΣ του Ν.Α.Τ της 18^{ης} συνεδρίασης της 4ης-7-2006, σύμφωνα με την οποία ο υπερθεματιστής θα κατέθετε το ποσό των 4.500.000

ευρώ, προκειμένου να του χορηγηθεί το απαιτούμενο, κατά το άρθρο 88 παρ. 5 του π.δ. 913/1978 πιστοποιητικό, για την μεταβίβαση των πλοίων. Με την ίδια υπουργική απόφαση ορίσθηκε ότι οφειλέτες για τις οφειλές της ΔΑΝΕ παρέμεναν μέχρι την ημέρα αυτή οι ευθυνόμενοι κατά το νόμο και όχι η υπερθεματίστρια εταιρεία.

4. Στις 18-6-2007, ο ΣΠ, ευθυνόμενος, σύμφωνα με την ανωτέρω απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, ως Πρόεδρος της ΔΑΝΕ για οφειλές της, με αίτησή του προς την Διεύθυνση Πόρων του Ν.Α.Τ., ζήτησε συμβιβασμό με καταβολή από αυτόν 500.000 ευρώ, έναντι βεβαιωμένης σε βάρος του οφειλής συνολικού ποσού 4.622.768,94 ευρώ και εξαίρεσή του από τον κύκλο των ευθυνομένων για τις οφειλές της εταιρείας αυτής.

5. Για το παραπάνω αίτημα, η Διεύθυνση Πόρων του Ν.Α.Τ., με έγγραφό της, ζήτησε τη γνώμη της Ολομέλειας των Δικηγόρων του Ν.Α.Τ., η οποία, με την γνωμοδότησή της με ημερομηνία 16-7-2007, πρότεινε την αποδοχή της αίτησης και την είσπραξη του ποσού των 500.000 ευρώ από τον αιτούντα, με την αιτιολογία ότι: «1. Το ΔΣ έχει αρμοδιότητα σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 δ' του Π.Δ. 913/78 να αποφασίζει «περί συμβιβασμού ή παραιτήσεως από δικαστικού αγώνος, συμβιβασμού επί απαιτήσεων του ΝΑΤ ή απαιτήσεων τρίτων κατ' αυτού κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Δικαστικού Τμήματος και εγκρίσει του Υπουργού». 2. Ο συμβιβασμός που προβλέπεται στην προαναφερόμενη διάταξη έχει το νόημα που ορίζει το άρθρο 871 του Ασπ. Κώδικα, ότι με αμοιβαίες υποχωρήσεις διαλύεται «φιλονικία, αβεβαιότητα για έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση. Η απαίτηση του Ν.Α.Τ. κατά Δ.Α.Ν.Ε.... έγινε επισφαλής από την υπαγωγή της Δ.Α.Ν.Ε. στις προβληματικές υπερχρεωμένες επιχειρήσεις του άρθρου 44 και επομ. του ν.1892/1990 και συνεπώς και εξ αυτού του λόγου να υφίσταται πεδίο συμβιβασμού. Επίσης πρέπει να θεωρείται επισφαλής καθ' όσον αφορά στον αιτούντα εκπρόσωπο, ο οποίος δηλώνει αφερέγγυος, όπως άλλωστε συμβαίνει συνήθως με τους οφειλέτες του Ν.Α.Τ. που δεν έχουν περιουσία στο όνομά τους .... Για τους λόγους αυτούς προτείνεται η είσπραξη και συμφωνούν όλα τα μέρη με την πρόταση αυτή, που αν αποφασισθεί πρέπει να γίνει αμέσως μετά την απόφαση του Δ.Σ. και θα επιστραφεί αν αρνηθεί ο Υπουργός».

6. Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ν.Α.Τ, κατά την συνεδρίασή του στις 19-7-2007, έλαβε ομόφωνα απόφαση σύμφωνη με τη γνωμοδότηση της Ολομέλειας των Δικηγόρων του. Ειδικότερα, απεφάσισε τα εξής: «Το ΔΣ/ΝΑΤ, μετά από διαλογική συζήτηση, αφού έλαβε υπ' όψιν και τη σχετική γνωμοδότηση της ολομέλειας του Γραφείου Νομικών Υποθέσεων ΝΑΤ, αποφασίζει ομόφωνα, ο κ. Σ.Π να καταβάλλει

άμεσα (την 20ή-7-2007) το ποσό των 500.000€ στο Ταμείο μας, ως ποσό ανάλογο των ευθυνών του για την εκπροσώπηση της ΔΑΝΕ, με την επιφύλαξη της έγκρισης του παραπάνω συμβιβασμού από τον κ. Υ.Ε.Ν.».

7. Την επομένη ημέρα (20-7-2007) ο Σ.Π κατέθεσε, το ποσό των 500.000 ευρώ στο λογιστήριο του Ν.Α.Τ. Στη σχετική αίτησή του αναφέρονται τα εξής: «Θέμα: «Συμβιβασμός κατ' άρθρο 6 του π.δ. 913/1978». Κατ' εφαρμογήν της ομόφωνης απόφασης του Δ.Σ./ΝΑΤ η οποία ελήφθη στη συνεδρίαση στις 19-7-2007 επί των υπ' αριθμ. 11734/20-06-07 και 13590/16-07-07 αιτημάτων μας, περί συμβιβασμού επί των απαιτήσεων του ΝΑΤ σχετικά με τις υφιστάμενες οφειλές των πλοίων της πλοιοκτήτριας Εταιρείας «ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΙΑΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Δ.Α.Ν.Ε.) και συμμορφούμενοι απόλυτα προς αυτήν, καταθέτουμε στην Υπηρεσία σας το ποσόν του 500.000,00€ (επιταγή Τραπέζης .....). Η εν λόγω κατάθεση του ποσού των 500.000,00 ισχύει με την προϋπόθεση της έγκρισης της ως άνω απόφασης από τον κ. ΥΕΝ. Παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες ...». Κατόπιν τούτου, το Ν.Α.Τ. εξέδωσε το γραμμάτιο είσπραξης με αριθμό 1715/20-7-2007 με αιτιολογία τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές για το πλοίο ΔΙΑΓΟΡΑΣ.

8. Με την απόφαση με αριθμό 5412.3/04/2010/20-10-2010 του Υπουργού Θαλασσίων Υποθέσεων, Νήσων και Αλιείας, ο οποίος ήταν τότε αρμόδιος, εγκρίθηκε η προαναφερόμενη απόφαση του Δ.Σ του Ν.Α.Τ. για «...την άμεση καταβολή από τον Σ. Π. του ποσού των 500.000 ευρώ, στο Ν.Α.Τ., ποσό ανάλογο των ευθυνών του για την εκπροσώπηση της Δ.Α.Ν.Ε. Α.Ε.». Όμως, στη συνέχεια, με την απόφαση με αριθμό 5412.3/1/2011/29-3-2011, ο ίδιος Υπουργός ανακάλεσε την προηγούμενη εγκριτική απόφασή του «...προκειμένου να ληφθεί επικαιροποιημένη απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. και να ελεγχθεί, εάν ο αιτών είναι κύριος οιοδήποτε περιουσιακού στοιχείου στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή».

9. Κατά τη διαδικασία εκτέλεσης της παραπάνω ανακλητικής υπουργικής απόφασης, η αρμόδια Δ.Ο.Υ Χανίων απάντησε προς το Ν.Α.Τ, αρχικά με το έγγραφό της με αριθμό 25463/25-10-2013, ότι δεν μπορεί να δώσει στοιχεία χωρίς εισαγγελική παραγγελία, ενώ με επόμενο έγγραφό της με αριθμό 39058/25-8-2014, ενημέρωσε ότι ο Σ.Π έχει ποσοστό συνιδιοκτησίας 20% σε ακίνητο 100τ.μ. στην Ηλιούπολη, το οποίο έχει κατασχεθεί και για το οποίο διενεργούνται άκαρποι πλειστηριασμοί.

10. Ένα χρόνο μετά τις παραπάνω απαντήσεις το Δ.Σ. του Ν.Α.Τ συνεδρίασε στις 25-9-2014 προκειμένου, σύμφωνα με την ανακλητική απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, να επικαιροποιήσει την απόφασή του της 19ης-7-2007. Κατά

τη σχετική συζήτηση για λήψη της απόφασης ο Πρόεδρος του Δ.Σ. ανέφερε, μεταξύ άλλων, ότι: «... αν αποφασίσουμε τώρα να εγκρίνουμε το αίτημα συμβιβασμού και να διαβιβασθεί πάλι στο Υπουργείο για τις τυπικές εγκρίσεις... Σε επίπεδο πραγματικό το θέμα είναι ούτως ή άλλως τελειωμένο, δεν έχουμε να παίρνουμε κάτι, έχει καταβληθεί αυτό το ποσό ...Μετά την έρευνα λοιπόν που έγινε, αποδείχθηκε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα είσπραξης κάποιου επιπλέον ποσού, άρα το Ν.Α.Τ. συμφωνεί να κάνει δεκτό το αίτημα συμβιβασμού, όπως είχε κάνει αρχικά το Ν.Α.Τ. και ο Υπουργός στη συνέχεια ».

11. Το Δ.Σ του Ν.Α.Τ. αποφάσισε ομόφωνα, με τη σύμφωνη γνώμη του Κυβερνητικού Επιτρόπου, τα εξής: «... δεδομένης της έρευνας που διενεργήθηκε και από την οποία αποδείχθηκε ότι δεν υπάρχει δυνατότητα είσπραξης από το Ταμείο κάποιου επιπλέον ποσού πέραν των 500.000 ευρώ από το συνολικά βεβαιωθέν ποσό των 4.622.768,94 ευρώ.... κάνει αποδεκτό το αίτημα του ανωτέρω για συμβιβασμό με την καταβολή ποσού 500.000 ευρώ, τα οποία κατεβλήθησαν στις 20-7-2007, ήτοι να επικαιροποιήσει την απόφαση του Δ.Σ της 19-7-2007 και να επανεισαγάγει το εν λόγω θέμα στον αρμόδιο Υπουργό για έγκριση, με βάση τις διατάξεις περί συμβιβασμού, εφ' όσον προέκυψε ότι δεν υπάρχει αξιόλογο περιουσιακό στοιχείο στο όνομά του».

12. Με το έγγραφο με αριθμό 205650/4-11-2014 της Διεύθυνσης Πόρων του Ν.Α.Τ. η παραπάνω απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. απεστάλη για έγκριση στον αρμόδιο Υπουργό Εργασίας, αφού μετά την 1-4-2012 η εποπτεία του Ν.Α.Τ. περιήλθε στο Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων).

13. Στις 10-2-2016 συντάχθηκε από τον αρμόδιο Γενικό Διευθυντή ενημερωτικό σημείωμα προς την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, με το οποίο προτάθηκε ο πλήρης οικονομικός έλεγχος του Σ.Π τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό, προκειμένου να διαπιστωθεί η αντικειμενική δυνατότητα η μη αυτού να εξοφλήσει την οφειλή του ή μεγαλύτερο μέρος από την ήδη καταβληθείσα, ώστε να διαφυλαχθούν τα συμφέροντα του Ν.Α.Τ. και στη συνέχεια ο φάκελος διαβιβάσθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες για να επιμεληθούν τον έλεγχο αυτό.

14. Τον Δεκέμβριο 2017, ο ΣΠ κατέθεσε στο Υπουργείο Εργασίας το υπόμνημά του με ημερομηνία 4-2-2017 με αίτημα να ενημερωθεί για την «...υπηρεσιακή πορεία του φακέλου της υπόθεσής μου και σε ποια αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου βρίσκεται...» και να ολοκληρωθούν, όσο το δυνατόν συντομότερα, οι απαραίτητες

ενέργειες, ώστε να εκδοθεί η εγκριτική υπουργική απόφαση. Το υπόμνημα αυτό συμπληρώθηκε με νεότερο στις 15-1-2018.

15. Μετά την κατάθεση των παραπάνω υπομνημάτων, η αρμόδια Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Ελέγχων Τμήμα Εσόδων και Περιουσίας του Υπουργείου Εργασίας, με το έγγραφό της, με αριθμό Β/30316/59817/3790/24-1-2018 ζήτησε από το Ν.Α.Τ., να της εξειδικεύσει αν οι οφειλές αυτές είναι ασφαλιστικές ή μη, καθώς επίσης να της γνωρίσει, εάν έχει ελεγχθεί και βεβαιωθεί ότι ο Σ.Π. έχει ή όχι περιουσία στο εξωτερικό. Το Ν.Α.Τ., με το έγγραφο με αριθμό 11790/7-5-2018, απάντησε ότι για τον Σ.Π., υπό την ιδιότητά του ως προέδρου της Δ.Α.Ν.Ε. και για το χρονικό διάστημα από 28-8-2002 έως 3-9-2004, είχαν βεβαιωθεί οφειλές από μη αποδοθείσες ασφαλιστικές εισφορές ύψους 1.957.425,80 ευρώ (οφειλές από ναυτολόγια) και οφειλές (οφειλόμενα τέλη επιβατών και οχημάτων) από το Κεφάλαιο Ασφάλισης Επιβατών και Οχημάτων (Κ.Α.Ε.Ο.) ποσού 2.665.343,14 ευρώ, ήτοι οφειλές συνολικού ποσού 4.622.768,94 ευρώ και ότι από τα ποσά αυτά έχει, ήδη, εξοφληθεί ολοσχερώς η οφειλή των 1.957.425,80 ευρώ από ασφαλιστικές εισφορές με την καταβολή των 500.000 ευρώ από τον Σ. Π. και του υπολοίπου 1.457.425,80 από την υπερθεματίστρια εταιρεία «Blue Star» (δηλαδή ότι δεν υπάρχει πλέον ασφαλιστική οφειλή) και παραμένει βεβαιωμένο το ποσό των 2.665.343,14 ευρώ από τις αφορώσες το Κ.Α.Ε.Ο. μη ασφαλιστικές οφειλές. Περαιτέρω, σύμφωνα με το έγγραφο αυτό «...*Με την ενδεχόμενη αποδοχή του αιτήματός του περί συμβιβασμού θα διαγραφεί από την Δ.Ο.Υ. η ως άνω βεβαιωμένη οφειλή επ' ονόματί του, θα παραμείνει όμως η βεβαίωση στην εταιρεία ΔΑΝΕ και στους υπολοίπους συνυποχρέους*». Η ίδια κατάσταση αποτυπώνεται και στο πρόσφατο με αριθμό 28818/25-11-2020 έγγραφο του ΝΑΤ.

16. Επίσης, στο πλαίσιο του πλήρους οικονομικού ελέγχου που είχε ζητηθεί και σχετικά με τυχόν περιουσιακά στοιχεία του Σ.Π. στο εξωτερικό, η Διεύθυνση Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της ΑΑΔΕ, με το έγγραφό της με αριθμό ΔΕΦΚ Α 1059683 ΕΞ 2018/19-4-2018, απάντησε στο Ν.Α.Τ ότι: «...*τα στοιχεία χορηγούνται βάσει των υποβαλλόμενων δηλώσεων του υποχρέου, δεν πραγματοποιείται για τη χορήγησή τους έλεγχος από την υπηρεσία και είναι πιθανόν να μην περιλαμβάνονται σε αυτές όλα τα ακίνητα του φορολογούμενου. Σε κάθε περίπτωση υποχρέωση για υποβολή δήλωσης στοιχείων ακινήτων υπάρχει μόνο για τα δικαιώματα επί ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα και όχι στην αλλοδαπή...*».

17. Κατόπιν όλων των παραπάνω περιστατικών και του προβληματισμού της ερωτώσας υπηρεσίας σχετικά με την ύπαρξη ή μη ακινήτων του αιτούντος Σ.Π, στην αλλοδαπή, υποβλήθηκαν προς το Ν.Σ.Κ τα εξεταζόμενα ερωτήματα και εκδόθηκε αρχικά η Ατομική Γνωμοδότηση με αριθμό 179/2019, η οποία δεν έγινε αποδεκτή από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών υποθέσεων και ζητήθηκε η παραπομπή των ερωτημάτων στην Ολομέλεια του Ν.Σ.Κ, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ.3 του ν.3086/2002 (Οργανισμός Ν.Σ.Κ).

Νομοθετικό πλαίσιο

18. Το π.δ. 913/1978 «Περί κωδικοποίησης εις ενιαίον κείμενον νόμου των περι Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου κειμένων διατάξεων (ν. 792/1978)» (Α' 220) ορίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρον 1 Έννοια εκφράσεων και εκτιμήσεων.

Αι κατωτέρω αναφερόμεναι εκφράσεις και επιπημήσεις έχουσι, προκειμένου περί του παρόντος νόμου την καθ' εκάστη τούτων αναφερομένην έννοια: Υπουργείον: το Υπουργείον της Εμπορικής Ναυτιλίας. Υπουργός: ο Υπουργός της Εμπορικής Ναυτιλίας...

Άρθρον 2. Φορείς ασφαλίσεως, έδρα, εποπτεία, σκοπός.

1. Το Ν.Α.Τ. είναι Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ... και τελεί υπό την εποπτείαν του Κράτους ασκουμένην δια του Υπουργού....

Άρθρον 4 Διοικητικόν Συμβούλιον.

1. Το Ν.Α.Τ. διοικείται υπό Διοικητικού Συμβουλίου συγκροτουμένου δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας... και αποτελουμένου εκ του Προέδρου και δέκα μελών....

Άρθρον 6 Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου).

1. Το Δ.Σ. αποφασίζει εφ' όλων των γενικών ζητημάτων της διοικήσεως και διαχειρίσεως του Ν.Α.Τ. έχον ειδικώτερον τας επομένας αρμοδιότητας. Α. Αποφασίζει: α)...β)...γ)...δ) Περί συμβιβασμού ή παραιτήσεως από δικαστικού αγώνος, συμβιβασμού επί απαιτήσεων του Ν.Α.Τ. ή απαιτήσεων τρίτων κατ' αυτού, κατόπιν γνωμοδοτήσεως του Δικαστικού Τμήματος και εγκρίσει του Υπουργού...».

19. Με τη διάταξη του άρθρου 27 παρ. 1 του ν. 3863/2010 «Νέο Ασφαλιστικό Σύστημα και συναφείς διατάξεις, ρυθμίσεις στις εργασιακές σχέσεις» (Α'115), όπως ισχύει, ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι: «Από 1.4.2012 η εποπτεία του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (Ν.Α.Τ.),... ασκείται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης... Όπου στην κείμενη νομοθεσία και στις κανονιστικές αποφάσεις

αναφέρονται Υπουργός ή υπάλληλος ή αξιωματικός ή εκπρόσωπος αρμόδιος για θέματα των ανωτέρω Υπηρεσιών νοούνται εφεξής αντιστοίχως ο Υπουργός Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ή υπάλληλος ή εκπρόσωπος ανάλογα, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας».

20. Με τη διάταξη του άρθρου 116 παρ. 1 του ν. 3978/2011 «Δημόσιες Συμβάσεις έργων...» (Α' 137) ορίζεται ότι: «1. Ο κλάδος ασφάλισης επιβατών και οχημάτων που μετακινούνται με καταβολή ναύλου μεταξύ ελληνικών λιμένων με κάθε τύπου επιβατηγά, επιβατηγά-οχηματαγωγά και φορτηγά-οχηματαγωγά πλοία, καθώς και το ίδιο κεφάλαιο με τον τίτλο «Κεφάλαιο Ασφάλισης Επιβατών και Οχημάτων» (Κ.Α.Ε.Ο.) που συστάθηκαν με την περίπτωση α' της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του ν. 2575/1998 (Α' 23) καταργούνται. Τα αποθεματικά του Κ.Α.Ε.Ο. περιέρχονται στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) το οποίο θεωρείται καθολικός διάδοχος του Κ.Α.Ε.Ο... Για την είσπραξη, την απόδοση, τη βεβαίωση και την επιβολή των πάσης φύσεως κυρώσεων για τη μη απόδοση των πόρων υπέρ του Κ.Α.Ε.Ο., που ανάγονται στο χρονικό διάστημα μέχρι και την 31η Μαΐου 2011, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι καταργούμενες διατάξεις, με δικαιούχο το Ν.Α.Τ.. .».

21. Με τον ν. 4387/2016 «Ενιαίο Σύστημα Κοινωνικής Ασφάλειας– Μεταρρύθμιση ασφαλιστικού – συνταξιοδοτικού συστήματος...» (Α' 85), όπως ισχύει, ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 51 Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης- Σύσταση-Σκοπός

1.Συνιστάται Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» αποκαλούμενο στο εξής «Ε.Φ.Κ.Α.» το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και έχει την έδρα του στην Αθήνα. Από 1-1-2017 οπότε και αρχίζει η λειτουργία του ως φορέας κύριας κοινωνικής ασφάλισης, εντάσσονται στον Ε.Φ.Κ.Α. αυτοδίκαια οι υφιστάμενοι φορείς κοινωνικής ασφάλισης, σύμφωνα με τα άρθρα 53 επ. και ο Ε.Φ.Κ.Α. καθίσταται οιονεί καθολικός διάδοχος αυτών. Το Ν.Α.Τ. και ο Ο.Γ.Α. εξακολουθούν, και μετά την κατά τα ως άνω ένταξή τους, να διατηρούν αυτοτελή νομική προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών τους αρμοδιοτήτων....

Άρθρο 51Α

1.Το Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)» μετονομάζεται από την 1.3.2020 σε «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης», αποκαλούμενος στο εξής

«e-Ε.Φ.Κ.Α.». Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (Ε.Φ.Κ.Α.)», νοείται ο «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α).

Άρθρο 53 Ένταξη φορέων, κλάδων, τομέων και λογαριασμών στον Ε.Φ.Κ.Α.

1. Ο e-Ε.Φ.Κ.Α. αποτελείται από έναν (1) κλάδο κύριας ασφάλισης και λοιπών παροχών, στον οποίο εντάσσονται, σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος, οι παρακάτω φορείς, με τους κλάδους, τομείς και λογαριασμούς τους, πλην των αναφερομένων στο κεφάλαιο Στ, ως εξής: Α... Στ. Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) συμπεριλαμβανομένου του Κεφαλαίου Δυτών και του Κεφαλαίου Ανεργίας – Ασθενείας Ναυτικών (Κ.Α.Α.Ν.)...

Άρθρο 60

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

1. Το Δ.Σ. του Ε.Φ.Κ.Α. έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α. Καθορίζει την πολιτική δράσης του Ε.Φ.Κ.Α. προς εκπλήρωση των σκοπών του.

β. Εισηγείται προς το εποπτεύον Υπουργείο τα αναγκαία νομοθετικά μέτρα για την επίτευξη των σκοπών του Ε.Φ.Κ.Α., τη βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας του, καθώς και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών είσπραξης εσόδων και διαχείρισης εξόδων του Φορέα.

γ. Εγκρίνει τον προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό κάθε οικονομικού έτους, καθώς και τις απαιτούμενες τροποποιήσεις του προϋπολογισμού που απαιτούνται κατά την εκτέλεσή του.

δ. Διαχειρίζεται την περιουσία του Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

ε. Μεριμνά για την είσπραξη των πόρων του Ε.Φ.Κ.Α.

στ.....

ζ. Αποφασίζει για τη δικαστική ή εξώδικη επιδίωξη αξιώσεων του Ε.Φ.Κ.Α. ή υπεράσπιση των συμφερόντων αυτού.

η. ...., θ....., ι....., ια....., ιβ....., ιγ, ...

ιδ. Μεριμνά και αποφασίζει για την περαίωση των εκκρεμών υποθέσεων των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α., φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών.

Άρθρο 73 Διατάξεις Ν.Α.Τ. και Ο.Γ.Α

1... 2. Η διάρθρωση των υπηρεσιών του Ν.Α.Τ. και του Ο.Γ.Α., οι αρμοδιότητες των οργανικών τους μονάδων, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι αυτών, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με τη λειτουργία τους καθορίζονται με κοινή

απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 100 Γενικές μεταβατικές διατάξεις Ε.Φ.Κ.Α.)

1. Η παύση της λειτουργίας των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως... 2. α. Οι εντασσόμενοι στον Ε.Φ.Κ.Α. φορείς, τομείς, κλάδοι και λογαριασμοί ασκούν τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο, και συνεχίζουν να ασκούν αυτές που προβλέπονται από τις γενικές ή ειδικές ή καταστατικές διατάξεις τους, κατά το μέρος που αυτές δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος, μέχρι την ημερομηνία ένταξης στον Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 51 του παρόντος. β. Με την προβλεπόμενη στην παράγραφο 1 απόφαση διαπιστώνεται και η κατάργηση των θέσεων των Διοικητών, των Υποδιοικητών, των Προέδρων των Διοικητικών Συμβουλίων, καθώς και των Διοικητικών Συμβουλίων των εντασσομένων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών, πλην του Ν.Α.Τ. και του Ο.Γ.Α.. γ. Οι υπηρεσίες των εντασσόμενων στον Ε.Φ.Κ.Α. φορέων, τομέων, κλάδων και λογαριασμών μέχρι την ένταξή τους στον ενιαίο φορέα, λειτουργούν με την υφιστάμενη οργανωτική τους δομή και για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του νόμου αυτού. 3....

22. Με τις διατάξεις των άρθρων 201, 202 και 871 ΑΚ, ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 201

Αίρεση αναβλητική

Αν με τη δικαιοπραξία τα αποτελέσματά της εξαρτήθηκαν από γεγονός μελλοντικό και αβέβαιο (αίρεση αναβλητική), τα αποτελέσματα αυτά επέρχονται μόλις συμβεί το γεγονός (πλήρωση της αίρεσης).

Άρθρο 202

Αίρεση διαλυτική

Αν με τη δικαιοπραξία εξαρτήθηκε η ανατροπή των αποτελεσμάτων της από γεγονός μελλοντικό και αβέβαιο (αίρεση διαλυτική), μόλις συμβεί το γεγονός αυτό παύει η ενέργεια της δικαιοπραξίας και επανέρχεται αυτοδικαίως η προηγούμενη κατάσταση.

Άρθρο 871

Με τη σύμβαση του συμβιβασμού οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μία φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη σχέση εξομοιώνεται και η επισφαλής απαίτηση».

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται, του σκοπού που εξυπηρετούν και την υπαγωγή σ' αυτές των πραγματικών περιστατικών που τέθηκαν υπόψη της Ολομέλειας, συνάγονται τα ακόλουθα:

23. Στην περίπτωση της ρητής έγκρισης της πράξης ενός διοικητικού οργάνου από άλλο διοικητικό όργανο, υπάρχει συλλογική αρμοδιότητα που συνίσταται στην διαδοχική δήλωση της βούλησης δύο αρμοδίων οργάνων (σύνθετο όργανο). Η πράξη που υπόκειται σε έγκριση δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα πριν από την έγκρισή της. Από την ενσωμάτωσή της, όμως, στην εγκριτική πράξη καθίσταται εκτελεστή πράξη. Στην έννοια της έγκρισης περιλαμβάνεται ο έλεγχος της νομιμότητας της εγκρινόμενης πράξης και των προπαρασκευαστικών της ενεργειών και, κατά κανόνα, αν δεν υπάρχει αντίθετη ρύθμιση, ο έλεγχος της σκοπιμότητας. Το όργανο που έχει αρμοδιότητα έγκρισης, κατ' αρχήν, μπορεί να εγκρίνει ή να μην εγκρίνει την πράξη που υπόκειται σε έγκριση, όχι όμως και να την τροποποιήσει. (Επ. Σπηλιωτόπουλου Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, 12^η έκδοση παρ. 141, Ν.Σ.Κ. 443/2008, 454/2008). Ο ασκούμενος έλεγχος νομιμότητας αποβλέπει στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της νομοθεσίας, η οποία ρυθμίζει την οργάνωση και την δραστηριότητα του νομικού προσώπου, ενώ ο έλεγχος σκοπιμότητας ή ουσιαστικός έλεγχος αφορά την εξέταση του σκοπίμου ή μη της ρύθμισης, που θεσπίζεται με τις πράξεις των οργάνων.

24. Περαιτέρω, με τη σύμβαση του συμβιβασμού, κατά το άρθρο 871 Α.Κ., οι συμβαλλόμενοι διαλύουν με αμοιβαίες υποχωρήσεις μια φιλονικία τους ή μια αβεβαιότητα για κάποια έννομη σχέση. Με αβέβαιη έννομη σχέση ρητά εξομοιώνεται με την παραπάνω διάταξη και η επισφαλής απαίτηση. Επισφαλής είναι η απαίτηση της οποίας είναι αβέβαιη η πραγματοποίηση, δηλαδή η είσπραξη ή η έκταση της είσπραξής της. Συνήθως, τούτο οφείλεται στην αφερεγγυότητα του οφειλέτη. (Γεωργιάδης- Σταθόπουλος, ΕρμΑΚ, έκδοση 1982, τόμος IV, σε άρθρο 871 αριθ. 19, Ν.Σ.Κ. 371/1991).

25. Επίσης, από τη διάταξη του άρθρου 871 Α.Κ. συνάγεται ότι προϋπόθεση του συμβιβασμού είναι, πλην άλλων και η συμφωνία των ενδιαφερομένων για τερματισμό της μεταξύ τους φιλονικίας ή αβεβαιότητας για κάποια έννομη σχέση, με αμοιβαίες υποχωρήσεις. Αν οι υποχωρήσεις δεν είναι αμοιβαίες, αλλά γίνονται μόνο από τον ένα συμβαλλόμενο, τότε δεν έχουμε συμβιβασμό και είναι αδιάφορο αν οι συμβαλλόμενοι χαρακτήρισαν τη μεταξύ τους σύμβαση ως συμβιβασμό (ΑΠ 376/2012), ενώ η υποχώρηση στην οποία προβαίνει το ένα μέρος δεν είναι απαραίτητο να είναι ισάξια προς την υποχώρηση του άλλου μέρους (Γεωργιάδης-Σταθόπουλος, ο.π. αριθ. 21-22, ΑΠ. 617/2016, 1257/2017).

26. Ο παραπάνω συμβιβασμός μπορεί να συμφωνηθεί υπό αίρεση αναβλητική ή διαλυτική. Οι συνέπειες της πλήρωσης ή μη της αίρεσης κρίνονται κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα (άρθρα 201 επ.). Η αίρεση, αναβλητική ή διαλυτική, συνήθως, διατυπώνεται ρητά στην δικαιοπραξία, δεν αποκλείεται όμως να συνάγεται από το περιεχόμενο της δικαιοπραξίας κατά τους κανόνες περί ερμηνείας των δικαιοπραξιών. Κατά τους ίδιους κανόνες θα κριθεί, εφόσον υπάρχει αμφιβολία, και το ζήτημα αν τα μέρη αποσκοπούσαν στην αναβλητική ή διαλυτική αίρεση (Γ. Μπαλή Γεν. Αρχές, εκδ. 6^η παρ. 105).

27. Ακολούθως, κατά τη συζήτηση, που διεξήχθη μεταξύ των μελών της Ολομέλειας, σχετικά με την απάντηση που πρέπει να δοθεί στα τιθέμενα ερωτήματα, διατυπώθηκαν δύο (2) γνώμες:

28. Κατά την γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Ιωάννη-Κωνσταντίνο Χαλκιά, Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ, Παναγιώτη Παναγιωτουνάκο, Γεώργιο Κανελλόπουλο, Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ, Ασημίνα Ροδοκάλη, Κωνσταντίνο Γεωργάκη, Αφροδίτη Κουτούκη, Δημήτριο Μακαρονίδη, Ευαγγελία Σκαλτσά, Ελένη Πασαμιχάλη, Θεόδωρο Τσιρά, Σταύρο Σπυρόπουλο, Γεώργιο Βαμβακίδη, Βασίλειο Κορκίζογλου, Χαράλαμπο Μπρισκόλα, Ιουλία Σφυρή, Ιωάννη Χατζηνέκουρα, Στέργιο Κίκα, Δημήτριο Κατωπόδη, Ιωάννα Λεμπέση, Αντώνιο Παπαγεωργίου και Μαρία Δεληγιάννη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, **(ψηφοί 21)**, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 (παρ. 1^Α εδ. δ') του π.δ. 913/1978, προκειμένου η περί συμβιβασμού απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ, να προσλάβει χαρακτηριστικά ολοκληρωμένης και έγκυρης σύμβασης συμβιβασμού, δεν αρκεί ούτε η απαιτούμενη προηγούμενη γνωμοδότηση της Ολομέλειας των δικηγόρων του Ν.Α.Τ, ούτε η περί συμβιβασμού σχετική απόφαση του Δ.Σ, αλλά πρέπει να επακολουθήσει η έγκριση του αρμόδιου Υπουργού. Δηλαδή, η διαδικασία αποδοχής της σχετικής πρότασης

συμβιβασμού από την πλευρά του Ν.Α.Τ συνιστά πράξη υποκείμενη σε έγκριση. Τούτο, σημαίνει ότι, σύμφωνα με την κρατούσα στη θεωρία άποψη, αν δεν επακολουθήσει η εγκριτική πράξη από το αρμόδιο όργανο (Υπουργό), η υποκείμενη σ' αυτήν πράξη, είναι μη εκτελεστή και δεν παράγει έννομες συνέπειες, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι το αρμόδιο για την έγκριση όργανο έχει εξουσία, είτε να εγκρίνει με απόφασή του την υποκείμενη σε έγκριση πράξη, είτε να αρνηθεί, όχι, όμως, και να την τροποποιήσει, εκτός αν την αρμοδιότητα αυτή προβλέπουν ρητά οι σχετικές διατάξεις (βλ. Επ. Σπηλιωτόπουλου, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου», 12^η έκδοση παρ. 141, Ν.Σ.Κ. 443/2008, 454/2008, Ευγ. Πρεβεδούρου, Σύνθετη Διοικητική Ενέργεια, 2005, σελ. 140 επ.).

29. Στην εξεταζόμενη περίπτωση, η απόφαση του ΔΣ του Ν.Α.Τ, με ημερομηνία 19-7-2007 με την οποία έγινε δεκτή η πρόταση με ημερομηνία 18-6-2007 του Σ.Π για σύναψη σύμβασης συμβιβασμού δεν έχει εκτελεστό χαρακτήρα, μέχρι την έγκρισή της από τον αρμόδιο Υπουργό. Ως εκ τούτου και η καταβολή την 20-7-2007 από τον Σ.Π ποσού 500.000 ευρώ δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά άμεση εκτέλεση νόμιμης και υπαρκτής σύμβασης συμβιβασμού, δεδομένου ότι η έγκριση της παραπάνω απόφασης του ΔΣ του Ν.Α.Τ από τον τότε αρμόδιο Υπουργό ΥΕΝ έγινε το έτος 2010 (απόφαση 5412.3/04/2010/20-10-2010). Γι' αυτό, άλλωστε, η καταβολή του παραπάνω ποσού από τον Σ.Π έγινε υπό την (αναβλητική) αίρεση (επιφύλαξη) της έγκρισης της απόφασης του ΔΣ του Ν.Α.Τ από τον αρμόδιο Υπουργό (σύμφωνα με τη δήλωση στου Σ.Π «... Η εν λόγω κατάθεση του ποσού των 500.000,00 ισχύει με την προϋπόθεση της έγκρισης της ως άνω απόφασης από τον κ. ΥΕΝ ,...»). Η πλήρωση της αίρεσης, επήλθε, πράγματι, το έτος 2010 με την έγκριση της επίμαχης απόφασης του ΔΣ του ΝΑΤ από τον αρμόδιο Υπουργό ΥΕΝ.

30. Η παραπάνω αίρεση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως είναι διαλυτική της σύμβασης συμβιβασμού, διότι, πέραν του γεγονότος, ότι η αίρεση αυτή αφορά σαφώς και αυτοτελώς την πράξη της καταβολής του ποσού των 500.000, η διαλυτική αίρεση (Α.Κ 202), όπως γίνεται πάγια δεκτό, αφορά πάντοτε σύμβαση που καταρτίσθηκε ήδη και τα αποτελέσματα της οποίας παράγονται ευθύς αμέσως, ανατρέπονται, όμως, εκ των υστέρων και επανέρχεται η πρότερη κατάσταση, σε περίπτωση πλήρωσης της αίρεσης (βλ. ΑΠ 580/2019, 389/2017, 2099/2009, 848/2008, ΝΣΚ 234/2017, Γεωργιάδης – Σταθόπουλος, ΕρμΑΚ, έκδοση 1978, τόμος Ι, Γενικά Αρχαί, σελ. 338 επ., Κ. Ι. Σημαντήρας, Γενικά Αρχαί του Αστικού Δικαίου, έκδοση 1977, Ημιτ. Β', σελ. 519, αριθ. 885).

31. Η προταθείσα από τον Σ.Π και υιοθετηθείσα από το Δ.Σ του Ν.Α.Τ, κατά τα παραπάνω, σύμβαση συμβιβασμού, μέχρι την έγκρισή της από τον αρμόδιο Υπουργό, θεωρείται, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, ως μη καταρτισθείσα και μη παράγουσα έννομες συνέπειες. Συνεπώς, ως τέτοια, δεν νοείται κατά νόμο ότι υπόκειται σε εξάρτηση από διαλυτική αίρεση. Πολύ δε περισσότερο δεν είναι νοητή ως διαλυτική αίρεση μιας τέτοιας υπό κατάρτιση και μη παράγουσας ακόμα έννομες συνέπειες σύμβασης, η διοικητική πράξη με την έκδοση της οποίας ολοκληρώνεται η σύναψή της και επέρχονται τα έννομα αποτελέσματα αυτής, δηλαδή, στην προκείμενη περίπτωση, η υπουργική απόφαση έγκρισης της προταθείσας από τον Σ.Π σύμβασης συμβιβασμού με το Ν.Α.Τ.

32. Περαιτέρω, εντός ευλόγου χρόνου (5 περίπου μήνες) από την έκδοση της με αριθμό 5412.3/04/2010/20-10-2010 εγκριτικής του συμβιβασμού απόφασής του, ο αρμόδιος υπουργός ΥΕΝ, με την απόφαση με αριθμό 5412.3/1/2011/29-3-2011, ανακάλεσε την προηγούμενη εγκριτική απόφασή του *«...προκειμένου να ληφθεί επικαιροποιημένη απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. και να ελεγχθεί εάν ο αιτών είναι κύριος οιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου στην Ελλάδα ή στην αλλοδαπή»*. Η αιτιολογία αυτή της ανάκλησης, αποτελεί σαφώς, αποτέλεσμα ελέγχου ουσίας της αρχικά εγκριθείσας πράξης του ΔΣ του Ν.Α.Τ, οπότε είναι, πέραν πάσης αμφιβολίας, βέβαιο ότι η απόφαση αυτή του Ν.Α.Τ έπαυσε να υφίσταται, ακόμα και ως προκαταρκτική πράξη της σύναψης του συμβιβασμού. Με την παραπάνω ανακλητική υπουργική απόφαση το Δ.Σ του Ν.Α.Τ. εντέλλεται από τον εποπτεύοντα Υπουργό να εκδώσει νέα (επίκαιρη) απόφαση, για την πρόταση συμβιβασμού του Σ.Π, μετά νέο και ενδεδειγμένο έλεγχο των περιουσιακών του στοιχείων στην Ελλάδα και την αλλοδαπή. Συνεπώς, η πρόταση συμβιβασμού του Σ.Π με ημερομηνία 18-6-2007 κατέστη εκ νέου εκκρεμής, η δε πλήρωση της αίρεσης της καταβολής από αυτόν του ποσού των 500.000 ευρώ, απώλεσε το νόμιμο έρεισμά της, οπότε και η καταβολή αυτή κατέστη και πάλι τελούσα υπό αίρεση.

33. Ο Σ.Π δεν αμφισβήτησε δικαστικά την παραπάνω ανακλητική της έγκρισης του σύμβασης συμβιβασμού υπουργική απόφαση. Αντίθετα, τον Δεκέμβριο του έτους 2017, ο Σ.Π κατέθεσε στο Υπουργείο Εργασίας το υπόμνημά του με ημερομηνία 4-2-2017 με αίτημα να ενημερωθεί για την *«...υπηρεσιακή πορεία του φακέλου της υπόθεσής μου και σε ποια αρμόδια υπηρεσία του υπουργείου βρίσκεται...»* και να ολοκληρωθούν, όσο το δυνατόν συντομότερα οι απαραίτητες ενέργειες, ώστε να εκδοθεί η εγκριτική υπουργική απόφαση. Το υπόμνημα αυτό συμπληρώθηκε με το

νεότερο με ημερομηνία 15-1-2018. Συνεπώς, η παραπάνω ανακλητική υπουργική απόφαση, έχει καταστεί και δικαστικά απρόσβλητη και, ως ελέχθη προηγουμένως, η όλη διοικητική διαδικασία, που έλαβε χώρα μέχρι την ανάκληση, δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα, όσον αφορά την κατάρτιση σύμβασης συμβιβασμού, ανεξαρτήτως της ειδικότερης αιτιολογίας της ανακλητικής προς τούτο απόφασης.

34. Περαιτέρω, εφόσον με το ν.4387/2016 και τις υπουργικές αποφάσεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση του νόμου αυτού, οι επίμαχες απαιτήσεις του Ν.Α.Τ (τουλάχιστον οι αποτελούσες ασφαλιστικές εισφορές από ναυτολόγηση) έναντι του αιτούντος το συμβιβασμό Σ.Π μεταβιβάστηκαν στον e-Ε.Φ.Κ.Α, η απόφαση του Δ.Σ του Ν.Α.Τ έτους 2014 για αποδοχή της πρότασης συμβιβασμού δεν είναι μόνο ανεπίκαιρη, αλλά σήμερα, λόγω νομοθετικής μεταβολής, έχει καταστεί απόφαση αναρμόδιου οργάνου, καθόσον μετά τη μεταβίβαση των απαιτήσεων αρμόδιο όργανο να αποφασίσει περί συμβιβασμού (όπου αυτό επιτρέπεται) είναι το Δ.Σ του e-Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με το άρθρο 60 του ν.4387/2016.

35. Ειδικότερα, εφόσον μετά την παραπάνω ανακλητική και της έγκρισης και απρόσβλητη δικαστικά υπουργική απόφαση, παραμένει σε εκκρεμότητα η πρόταση πρόταση συμβιβασμού με ημερομηνία 18-6-2007 του Σ.Π, αυτή, σύμφωνα με την γενική διοικητική αρχή ότι η νομιμότητα της διοικητικής πράξης, αν δεν ορίζεται άλλως, κρίνεται με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει κατά την έκδοσή της, ανεξαρτήτως του καθεστώτος που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής από τον ενδιαφερόμενο της σχετικής αίτησής του (πρβλ. ΣτΕ 1125/1981, 1098/1988, 3662/2000, 4364/2005 κ.α.), θα κριθεί με το ισχύον σήμερα νομοθετικό καθεστώς, το οποίο, όμως, δεν μπορεί να εφαρμοσθεί για το σύνολο της απαίτησης. Και τούτο, διότι, σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο (ν. 4387/2016), λόγω της διαφορετικής φύσης των ως άνω οφειλομένων ποσών, αρμόδια φέρονται ότι είναι πλέον διαφορετικά διοικητικά όργανα και συγκεκριμένα, το Δ.Σ του Ν.Α.Τ για τα ασφάλιστρα προς το ΚΑΕΟ, ύψους 2.665.343,14 ευρώ, ως προς τα οποία μάλιστα δεν εντοπίζεται στοιχείο υποχώρησης εκ μέρους του αιτούντος τον συμβιβασμό, αλλά κατ' ουσία ζητείται η ολική διαγραφή τους, και το Δ.Σ. του e-Ε.Φ.Κ.Α για τις ασφαλιστικές εισφορές, ύψους 1.957.425,80 ευρώ που φέρονται πλήρως εξοφλημένες, με τον συνυπολογισμό σ' αυτές, εκ μέρους της διοίκησης, του ποσού των 500.000 ευρώ.

36. Περαιτέρω, από τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 60 του ν.4387/2016 δεν προβλέπεται αρμοδιότητα του Δ.Σ του e-Ε.Φ.Κ.Α να προβαίνει σε συμβιβασμό για τις

απαιτήσεις του Ν.Α.Τ έναντι του Σ.Π, που του μεταβιβάσθηκαν και έχουν αναμφίβολα χαρακτήρα ασφαλιστικών εισφορών (εισφορές από ναυτολόγηση). Τούτο, διότι οι απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές δεν υπόκεινται σε συμβιβασμό, εκτός εάν αυτό επιτρέπεται με ρητή διάταξη νόμου, με την οποία να παρέχεται στο αρμόδιο διοικητικό όργανο η εξουσία να συνάψει συμβιβασμό για τις απαιτήσεις αυτές. Τέτοια διάταξη δεν είναι οπωσδήποτε αυτή του άρθρου 60 του ν.4387/2016, σύμφωνα με την οποία το Δ.Σ του ΕΦΚΑ έχει το δικαίωμα διαχείρισης της περιουσίας του. Εξάλλου, λόγω της παραπάνω νομοθετικής μεταβολής, οι διατάξεις του άρθρου 6 παρ.1, εδ. Α΄, περ. δ΄ του π.δ 913/1978, δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής, ακόμα και αν γινόταν δεκτό ότι επέτρεπαν στο Δ.Σ του Ν.Α.Τ να προβεί σε συμβιβασμό, ακόμα και για απαιτήσεις από ασφαλιστικές εισφορές.

37. Τέλος, και εάν, ακόμη, γινόταν δεκτό ότι οι απαιτήσεις Κ.Ε.Α.Ο δεν έχουν χαρακτήρα ασφαλιστικών εισφορών (Πλειοψ. ΣτΕ 1064/2018) και εξακολουθούν να αποτελούν απαιτήσεις του Ν.Α.Τ, δε μπορούν να υπαχθούν αυτοτελώς σε συμβιβασμό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ.1, εδ. Α΄, περ. δ΄ του π.δ 913/1978, διότι η εκκρεμής πρόταση συμβιβασμού του Σ.Π με ημερομηνία 18-6-2007 αφορά στο σύνολο της απαίτησης, δηλαδή δε μπορεί να διαχωριστεί σε απαίτηση από εισφορές ναυτολόγησης και εισφορές από Κ.Ε.Α.Ο.

38. Για όλους τους παραπάνω λόγους, κατά την γνώμη της πλειοψηφίας, ο επίμαχος συμβιβασμός δεν μπορεί να πλέον συναφθεί νόμιμα, οπότε παρέλκει η συγκεκριμένη απάντηση σε κάθε ένα από τα λοιπά ερωτήματα.

39. Κατά την γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Χρυσάφουλα Αυγερινού, Νικόλαο Μουδάτσο, Νίκη Μαριόλη, Αντιπροέδρους του Ν.Σ.Κ, Αικατερίνη Γρηγορίου, Βασιλική Τύρου, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Δημήτριο Αναστασόπουλο, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Παναγιώτη Παππά, Ευσταθία Τσαούση, Διονύσιο Χειμώνα, Νικόλαο Καραγιώργη, Αικατερίνη Γαλάνη, Αθανάσιο Θεοχάρη, Κωνσταντίνο Ζαμπάρα, Αναστασία Ζαφειριάδου, Ευτυχία Κασομένου και Περικλή Αγγέλου, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψήφοι 19), με τη διάταξη του άρθρου 6 παρ.1 περιπτ. δ΄ του π.δ. 913/1978 θεσπίζεται η δυνατότητα του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. να αποφασίζει, μεταξύ άλλων, και για συμβιβασμό ή παραίτηση από απαιτήσεις του Ν.Α.Τ., στο πλαίσιο της ασκούμενης από αυτό δημόσιας εξουσίας, μετά από γνωμοδότηση του Δικαστικού Τμήματος και με έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού (εποπτεία που μετά την 1-4-2012 ανήκει στο Υπουργείο Εργασίας), εφαρμοζομένων

συμπληρωματικά των διατάξεων του Αστικού Κώδικα περί συμβιβασμού (άρθρο 871).

40. Η διάταξη αυτή, κατά τη θέσπισή της, δεν διέκρινε μεταξύ απαιτήσεων από ασφαλιστικές και μη ασφαλιστικές εισφορές, διάκριση, όμως, η οποία γίνεται μετά την 1-1-2017, οπότε, σύμφωνα με το άρθρο 51 του ν.4387/2016, άρχισε να λειτουργεί το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ενιαίος Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΕΦΚΑ), που κατέστη ο οιονεί καθολικός διάδοχος των υφισταμένων φορέων κοινωνικής ασφάλισης. Μεταξύ των ασφαλιστικών αυτών φορέων περιλαμβάνεται και το Ν.Α.Τ., το οποίο, όμως, (όπως και ο Ο.Γ.Α), διατήρησε την αυτοτελή νομική του προσωπικότητα για την άσκηση των μη ασφαλιστικών του αρμοδιοτήτων. Τα θέματα της λειτουργίας του ως προς τον τομέα αυτό εξακολουθούν να καθορίζονται από το π.δ. 913/1978, που αποτελεί κωδικοποίηση των υφισταμένων διατάξεων, επομένως και η κρίσιμη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 εδ. Α περ. δ του π.δ. 913/1978 εξακολουθεί να ισχύει για τις μη ασφαλιστικές του αρμοδιότητες. Με τη παραπάνω διάταξη ο κανονιστικός νομοθέτης παρέχει τη δυνατότητα συμβιβασμού στο Δ.Σ του Ν.Α.Τ, στο πλαίσιο της ασκούμενης από το Ταμείο αυτό δημόσιας εξουσίας, υπό την πρόσθετη εγγύηση της έγκρισης της σχετικής απόφασης από τον αρμόδιο Υπουργό, με συμπληρωματική εφαρμογή των διατάξεων του ΑΚ περί συμβιβασμού.

41. Στην περίπτωση του εξεταζόμενου ερωτήματος, ο Σ.Π. υπέβαλε, με βάση την ανωτέρω διάταξη του π.δ. 913/1978, το 2007, δηλαδή πριν την προαναφερθείσα νομοθετική μεταβολή, αίτηση προς το Ν.Α.Τ. περί συμβιβασμού για οφειλές του προς αυτό, ασφαλιστικές και μη ασφαλιστικές, προερχόμενες από την ιδιότητα του προέδρου και άρα εκπροσώπου συνεταιριστικής ναυτιλιακής εταιρείας. Συγκεκριμένα, ζήτησε να καταβάλει 500.000 ευρώ έναντι βεβαιωμένης σε βάρος του οφειλής συνολικού ποσού 4.622.768,94 ευρώ και να εξαιρεθεί από τον κύκλο των ευθυνομένων για οφειλές της εταιρείας αυτής. Το Δ.Σ. του Ν.Α.Τ., αποδεχόμενο γνωμοδότηση του Δικαστικού του Τμήματος για είσπραξη των 500.000 ευρώ, ποσού επιστρεπτέου αν αρνείτο ο Υπουργός, έκανε δεκτή την αίτηση και αποφάσισε ομόφωνα να καταβάλει ο αιτών την επόμενη μέρα το ποσόν των 500.000 ευρώ, ως ποσό ανάλογο των ευθυνών του για την εκπροσώπηση της οφειλέτιδας συνεταιριστικής ναυτιλιακής εταιρείας, με την επιφύλαξη της έγκρισης του συμβιβασμού από τον τότε εποπτεύοντα το Ν.Α.Τ. Υπουργό Ναυτιλίας, Την

απόφαση αυτή δέχθηκε ο αιτών, ο οποίος την επόμενη μέρα κατέθεσε στο Ν.Α.Τ. 500.000 ευρώ, δηλώνοντας ότι η κατάθεση ισχύει με την προϋπόθεση της έγκρισης της απόφασης του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. από τον Υπουργό Ναυτιλίας, το δε Ν.Α.Τ. εξέδωσε το γραμμάτιο εισπραξης με αριθμό 1715/20-7-2007 με αιτιολογία (έχον ως δανειστής τη διακριτική ευχέρεια) τις οφειλόμενες ασφαλιστικές εισφορές για το πλοίο ΔΙΑΓΟΡΑΣ.

42. Περαιτέρω, η έγκριση του εποπτεύοντος Υπουργού δόθηκε το 2010, τρία χρόνια δηλαδή μετά τη συμφωνία του Ν.Α.Τ. με τον οφειλέτη Σ.Π και την κατάθεση από αυτόν των 500.000 ευρώ, έγκριση, όμως, που ανακλήθηκε πέντε μήνες αργότερα με την απόφασή του, με αριθμό 5412.3//1/2011/29-3-2011 η οποία δεν έκρινε απορριπτικά την αίτηση του Σ.Π., αλλά ανακάλεσε την έγκριση προκειμένου να εκδοθεί νέα απόφασή του μετά από επικαιροποίηση της απόφασης του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. (είχαν περάσει τρία και πλέον έτη από την έκδοση αυτής στην οποία στηρίχθηκε η ανακληθείσα από αυτόν εγκριτική απόφασή του) και προκειμένου να γίνει περαιτέρω έλεγχος για την ύπαρξη μη εντοπισμένων περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη που θα καθιστούσαν τις οφειλές του μη επισφαλείς και άρα το συμβιβασμό μη νόμιμο. Ο έλεγχος αυτός έγινε με επιμέλεια του Ν.Α.Τ (απάντηση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ Χανίων) και λόγω μη ανεύρεσης σημαντικών περιουσιακών στοιχείων, το Δ.Σ του Ν.Α.Τ έλαβε νέα απόφαση περί συμβιβασμού, που διαβίβασε για έγκριση στον, μετά την 1-4-2012, αρμόδιο Υπουργό Εργασίας, ο οποίος, προκειμένου να την εγκρίνει, ζήτησε περαιτέρω έλεγχο για άλλα τυχόν περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη.

43. Για την έγκριση της συμφωνίας από τον εποπτεύοντα Υπουργό, κρίσιμα είναι τα συμπεράσματα του ελέγχου νομιμότητας και σκοπιμότητας αυτής, στον οποίο θα προβεί. Με δεδομένο λοιπόν, ότι δικαιοπρακτικό θεμέλιο του συμβιβασμού είναι η μη ύπαρξη ικανών, να εξυπηρετήσουν την οφειλή, περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ο εποπτεύων το 2011 το Ν.Α.Τ. Υπουργός Ναυτιλίας ανακάλεσε την εγκριτική της συμφωνίας απόφασή του, προκειμένου, λόγω παρέλευσης τριών και πλέον ετών, αφενός να επικαιροποιηθούν τα δεδομένα στα οποία στηρίχθηκε η απόφαση του Δ.Σ. του Ν.Α.Τ. για αποδοχή της αίτησης του οφειλέτη Σ.Π., αφού η περιουσιακή κατάσταση του οφειλέτη μπορεί, όταν μεσολαβούν μεγάλα χρονικά διαστήματα, να έχει μεταβληθεί, αφετέρου να διενεργηθεί και ενδελεχέστερος του

διενεργηθέντος έλεγχος των περιουσιακών του στοιχείων. Προφανές, κατά συνέπεια, είναι ότι η ανάκληση της εγκριτικής απόφασης του Υπουργού Ναυτιλίας αποτελεί αναβολή της έκφρασης της δήλωσης βούλησης του δεύτερου οργάνου κατά την άσκηση της προβλεπόμενης από το άρθρο 6 παρ.1 του π.δ 913/1978 συλλογικής αρμοδιότητας για τη διενέργεια συμβιβασμού και όχι λύση της συμφωνίας συμβιβασμού. Εκκρεμεί, λοιπόν, και επιβάλλεται, στο πλαίσιο θεμελιωδών αρχών του δημοσίου δικαίου, η δήλωση βούλησης αυτού, για την έκφραση της οποίας, απαιτείται επικαιροποίηση της απόφασης που αυτή στηρίζεται, λόγω παρέλευσης μεγάλου χρονικού διαστήματος από την έκδοση της τελευταίας.

44. Με τα δεδομένα που προαναφέρονται, είναι σαφές ότι η συμφωνία περί συμβιβασμού που καταρτίστηκε το 2007, με βάση τη διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 913/1978, μεταξύ του Σ.Π. και του Ν.Α.Τ., είναι συμφωνία με ρητά διατυπωμένη διαλυτική αίρεση. Μετά την πάροδο δέκα τριών (13) ετών, η συμφωνία παραμένει ισχυρή, αφού το ένα μέρος προχώρησε στην υλοποίησή της καταθέτοντας 500.000 ευρώ, του δε άλλου μέρους, που είναι σύνθετο όργανο αποτελούμενο από δυο επιμέρους όργανα, έχει δηλωθεί η βούληση του ενός εξ αυτών (Δ.Σ. του Ν.Α.Τ.), δεν υπάρχει, όμως, ρητή και σαφής βούληση του δεύτερου οργάνου (Υπουργού Εργασίας) για έγκριση ή μη, ώστε να εξαιρεθεί η διαλυτική αίρεση του συμβιβασμού ή να ανατραπεί αυτός, αντίστοιχα.

45. Τα παραπάνω δεν επηρεάζονται από τη νομοθετική μεταβολή που επήλθε με τον ν. 4387/2016 και την περιέλευση των ασφαλιστικών αρμοδιοτήτων του Ν.Α.Τ. στο ν.π.δ.δ. «Ε.Φ.Κ.Α», αφού οι βεβαιωμένες οφειλές του Σ.Π. που πρέπει να διαγραφούν για να υλοποιηθεί η από το 2007 συμφωνία συμβιβασμού, δεν αφορούν ασφαλιστικές οφειλές (οι οποίες έχουν πλήρως εξοφληθεί), αλλά μη ασφαλιστικές από το Κεφάλαιο Ασφάλισης Επιβατών και Οχημάτων (Κ.Α.Ε.Ο.), δικαιούχος των οποίων ήταν το Ν.Α.Τ. (άρθρο 116 παρ 1 ν. 3978/2011) και παρέμειναν σε αυτό, σύμφωνα με το άρθρο 51 παρ. 1 ν. 4387/2016, διότι δεν στηρίζονται σε κοινωνικοασφαλιστική σχέση, αλλά σε σχέση κοινωνικής προστασίας (ΣΤΕ 2163/2010, 1064/2018, 1066/2018).

46. Κατ' ακολουθία των προαναφερθέντων, κατά την γνώμη της μειοψηφίας, οι απαντήσεις που πρέπει να δοθούν στα τεθέντα ερωτήματα είναι οι εξής: α) Η διάταξη του άρθρου 6 παρ.1 εδ. Α περ.δ' του π.δ. 913/1978 ισχύει και σήμερα για τις μη ασφαλιστικές απαιτήσεις που έχει το Ν.Α.Τ., β) Ο συμβιβασμός που προβλέπεται

στην διάταξη αυτή, δεν μπορεί να γίνει για οφειλή προερχόμενη από ασφαλιστικές εισφορές, αφού αυτές μεταβιβάσθηκαν στον ΕΦΚΑ, στην προκειμένη, όμως, περίπτωση πρόκειται για μη ασφαλιστικές απαιτήσεις του Ν.Α.Τ., οπότε ισχύει δυνατότητα συμβιβασμού, που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή, γ) Η απόφαση του ΔΣ του Ν.Α.Τ. πρέπει να είναι επικαιροποιημένη, όπως και η γνωμοδότηση του Δικαστικού Τμήματος του Ν.Α.Τ, δ) εν όψει των προηγουμένων απαντήσεων, παρέλκει απάντηση στο ερώτημα και ε) η έλλειψη ρητής απάντησης του Ν.Α.Τ. για το αν ο αιτών Σ.Π έχει ακίνητη περιουσία στο εξωτερικό, δεν αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για τον συμβιβασμό μετά την απάντηση που έδωσε η αρμόδια για το θέμα αυτό αρχή (ΑΑΔΕ).

Απάντηση

47. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Β΄ Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί, **κατά πλειοψηφία**, ότι ο από 18-6-2007 συμβιβασμός, που προτάθηκε από τον Σ.Π προς το ΔΣ του Ν.Α.Τ δεν μπορεί να συναφθεί νόμιμα και, ως εκ τούτου, παρέλκει οποιαδήποτε απάντηση για κάθε ένα από τα τεθέντα ερωτήματα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 19 - 01 - 2021

Ο Πρόεδρος

Οι Εισηγητές

Ιωάννης-Κωνσταντίνος Χαλκιάς

Πρόεδρος του Ν.Σ.Κ

Βασιλική Τύρου

Νομική Σύμβουλος του Κράτους

Κωνσταντίνος Ζαμπάρας

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους